

LAUSUNTO

VN/25681/2024

Lausunto 9.9.2024

Vastaanottaja: Turvallisuuskomitea

Aihe: Lausuntopyyntö luonnoksesta Yhteiskunnan turvallisuusstrategiaksi 2024 (YTS2024)

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/12457/2021

Tasa-arvoasiain neuvottelukunta (Tane) kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta Yhteiskunnan turvallisuusstrategiaksi 2024 (YTS2024). Tane edistää sukupuolten tasa-arvoa yhteiskunnassa, joten lausunto keskittyy sukupuolten tasa-arvoon liittyviin näkökulmiin.

Tane pitää erittäin tärkeänä strategian lähtökohtaa lähestyä turvallisuutta kokonaisturvallisuuden kautta. Tane kiinnittää huomiota siihen, että lausuttavana oleva luonnos Yhteiskunnan turvallisuusstrategiaksi on toimijakeskeinen, nostaen esiin eri alueiden vastuutahoja. Yhteiskunnan eri ihmisryhmät jäävät strategiassa vähäiselle huomiolle.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus mainitaan strategiassa yleisinä periaatteina, mutta niihin liittyvät tavoitteet jäävät konkretisoimatta eikä sukupuolten tasa-arvon edistäminen ja syrjinnän ehkäisy näyttäydä selkeänä tavoitteena osana strategiaa. Tane muistuttaa, että tasa-arvolain mukainen viranomaisen velvoite edistää tasa-arvoa koskee kaikkia valtion ja kuntien viranomaisia ja niiden kaikkia toimialoja sekä hallinnon kaikkia tasoja.

Tane korostaa, että kokonaisturvallisuudessa on keskeistä huomioida muiden asioiden rinnalla sukupuolinäkökulma ja ihmisten erilaiset lähtökohdat ja valmiudet vastata kriisi- ja poikkeusoloihin. Esimerkiksi koronapandemia on hyvä osoitus siitä, etteivät kriisi- ja

häiriötilanteet välttämättä vaikuta kaikkiin samalla tavalla. Kuten strategialuonnoksessa todetaan, häiriötilanteiden ja poikkeusolojen vaikutukset saattavat entisestään lisätä syrjäytymistä ja eriarvoisuutta, mikäli haavoittuvassa asemassa olevien asemaa ei huomioida varautumisessa. Muun muassa johtamisessa, sisäisen turvallisuuden, väestön toimintakyvyn ja henkisen kriisinkestävyyden alueilla on lukuisia sukupuolittuneita näkökohtia, jotka on tärkeä huomioida kriiseihin valmistautuessa ja kriisien tai häiriötilanteiden aikana.

Nostamalla edellä mainittua näkökulmaa selkeämmin esiin Yhteiskunnan turvallisuusstrategiassa vaikutetaan siihen, että strategian toteuttamiseen osallistuvat lukuisat yhteiskunnan eri toimijat kykenevät huomioimaan sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden työssään. Tätä tukee myös Suomea sitovat kansainväliset sopimukset ja muut keskeiset asiakirjat, kuten esimerkiksi YK:n 1325 Naiset, rauha ja turvallisuus - päätöslauselma, jonka mukaisesti konfliktien osapuolten tulee suojella naisia ja tyttöjä muun muassa sukupuoleen perustuvalta väkivallalta, mutta myös varmistaa naisten osallistuminen konfliktin ratkaisuun ja rauhanrakennukseen.

Tämä pitää tärkeänä sukupuolten tasa-arvon asiantuntijoiden osallistamista ja kuulemista kaikessa turvallisuuteen liittyvässä työssä.

Karoliina Partanen
puheenjohtaja
Tasa-arvoasiain neuvottelukunta

Taina Riski
pääsihteeri
Tasa-arvoasiain neuvottelukunta